

Корупция и антикорупция в България (2012 - 2013 г.)

Публична дискусия
Българска телеграфна агенция
София, България
29.11.2013 г.

PRESENTATION

Динамика и равнище на корупцията през 2013 г.

Динамика и равнище на корупцията през 2013 г. (1)

Преглед

- Равнището на административната корупция сред населението в България през последните две години остава практически непроменено. Средно годишно около 14% от пълнолетното население е участвало в корупционни сделки поне веднъж за периода 2012 - 2013 г.
- През последните години се наблюдава формирането на устойчиво корупционно поведение у гражданите. През 2013 г. едва 53% от далите подкуп са направили това в резултат на оказан натиск от служителите, с които са контактували, докато до 2007 г. този дял се движи в интервала 90 - 96%.
- Динамиката на корупционните практики в стопанската сфера не се различава от тези при населението, като остава непроменена за периода 2012 - 2013 г. Така, след 2007 г., когато отбеляза разък спад, реалната административна корупция в бизнес-сектора остава сравнително устойчива.
- Практическата ефикасност на корупцията като средство за разрешаване на проблеми и получаване на достъп до услуги остава висока, а при бизнеса дори се увеличава след 2008 г.

Динамика и равнище на корупцията през 2013 г. (2)

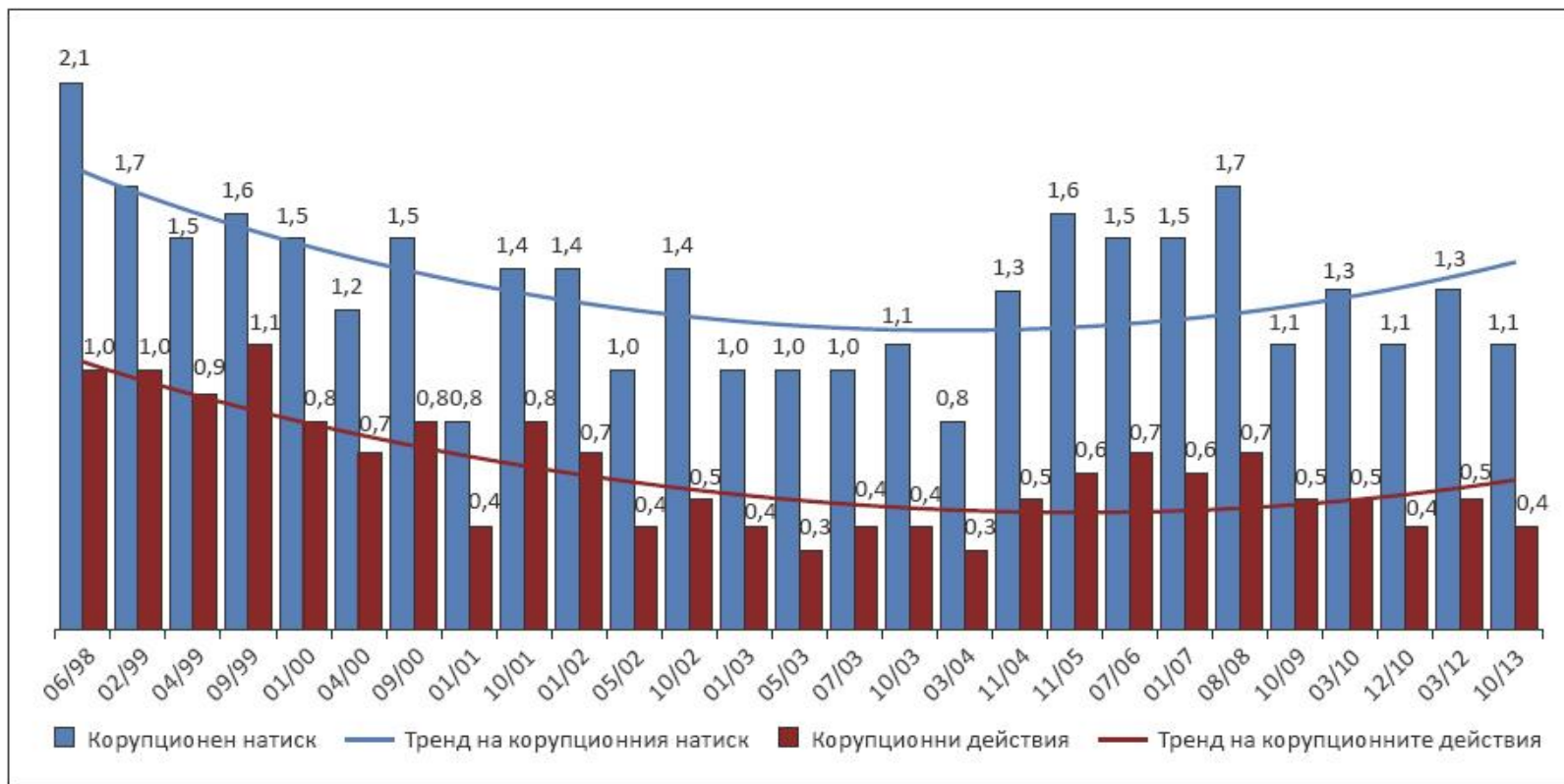
Равнища на корупция в периода 1998-2013 г.

За периода 1998 - 2013 г. СМК регистрира няколко фази при изменението на индексите за участие в корупционни действия на населението и оказван корупционен натиск върху него:

- До 2001 г. се наблюдават най-високите равнища на корупция, но е налице тенденция към нейното намаление.
- През периода 2001 - 2004 г. се достигат и поддържат най-ниските равнища в стойностите на двата индекса.
- След 2005 г. отново се наблюдава нарастване на корупцията, като най-високи стойности са достигнати през 2008 г.
- След 2009 г. е налице известно намаляване в стойностите на индексите, измерващи корупционния натиск и участието в корупционни сделки спрямо предходния период.

Динамика и равнище на корупцията през 2013 г. (3)

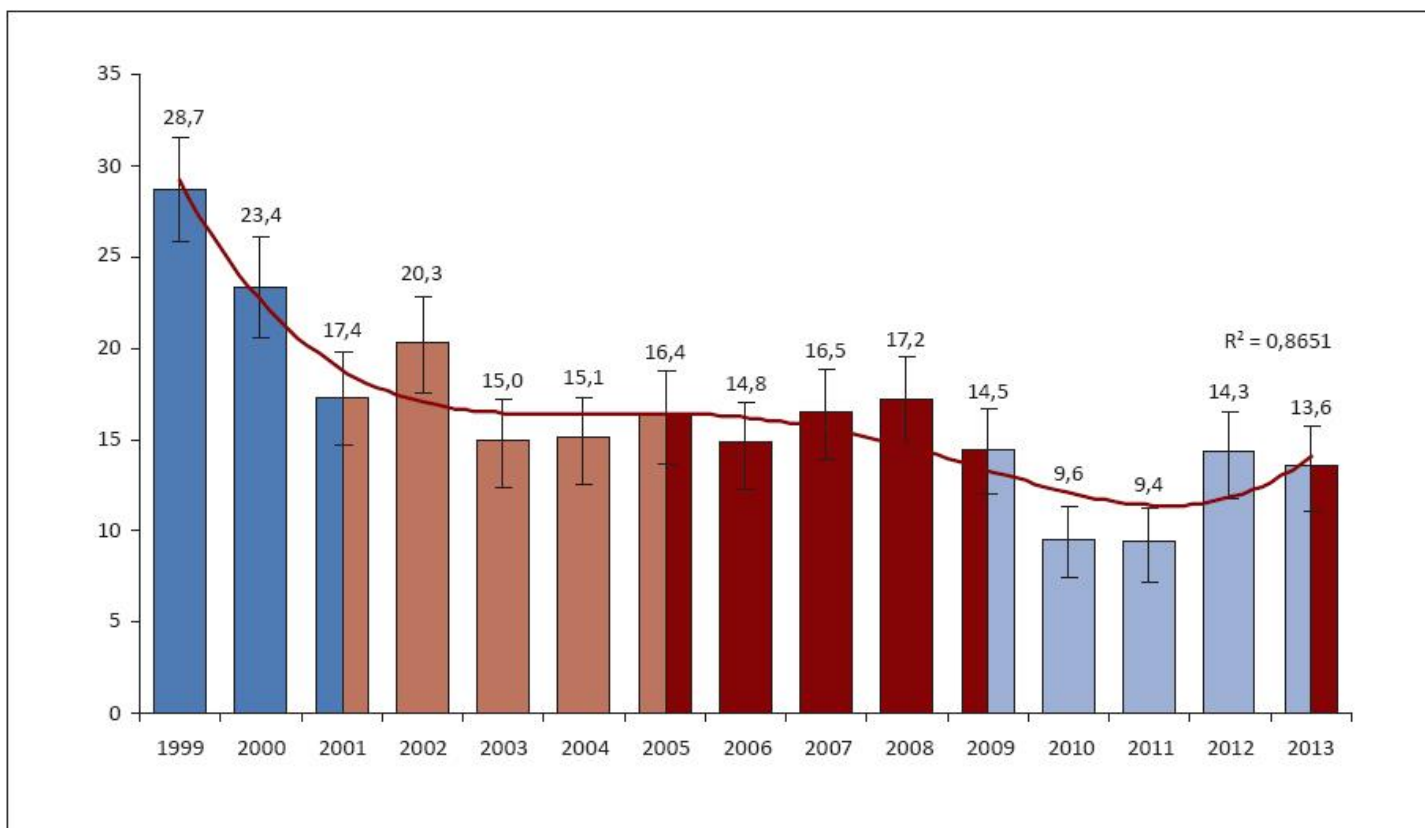
Фигура 1: Корупционен натиск и участие в корупционни действия при населението

Източник: СМК, Център за изследване на демокрацията/Витоша рисърч, 2013 г.

Динамика и равнище на корупцията през 2013 г. (4)

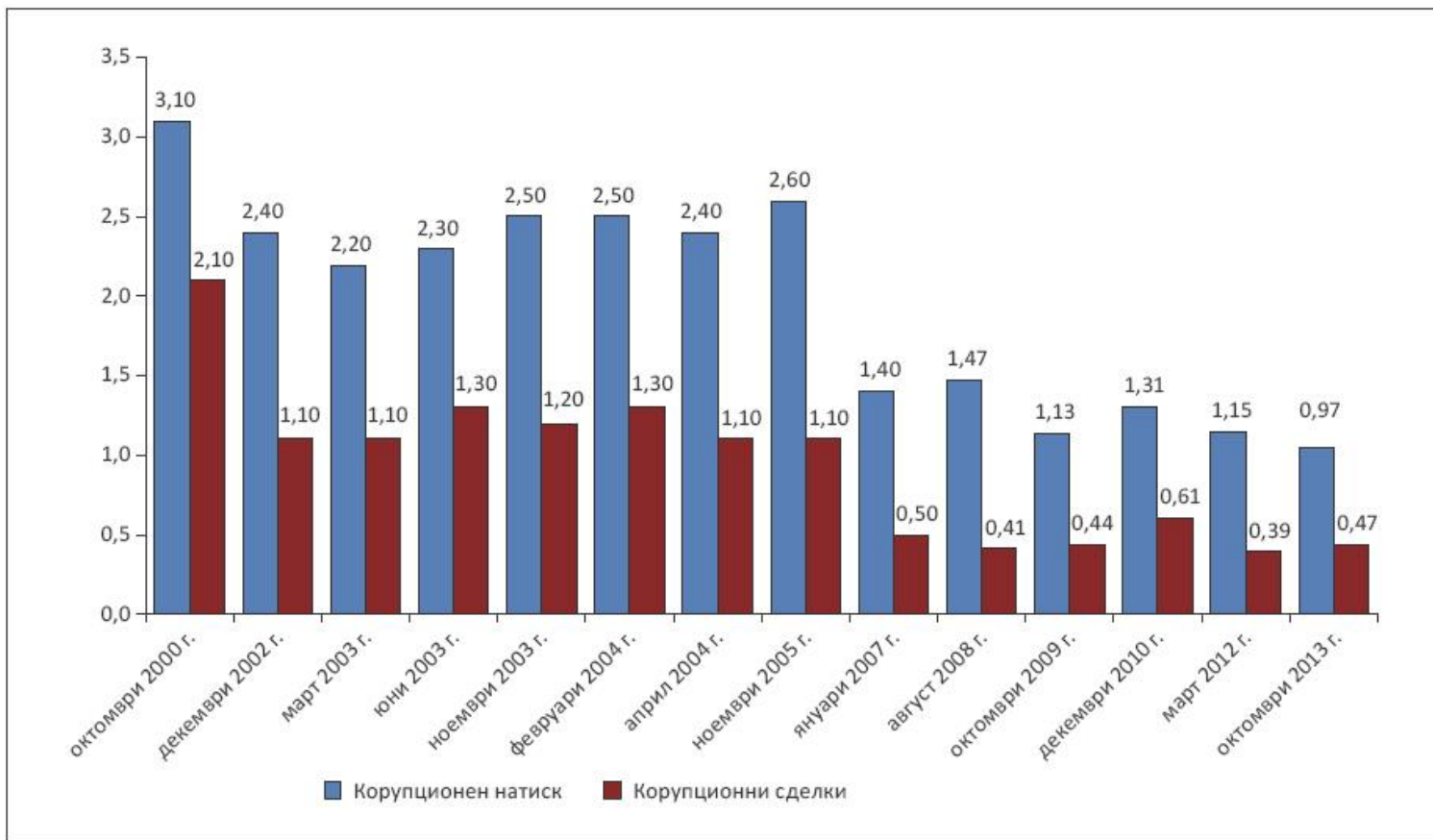
Фигура 2. Участие в корупционни действия (дял на хората, които са дали подкуп поне един път през последната година, % от населението 18+)

Източник: СМК, Център за изследване на демокрацията/Витоша ризърч, 2013 г.

Динамика и равнище на корупцията през 2013 г. (5)

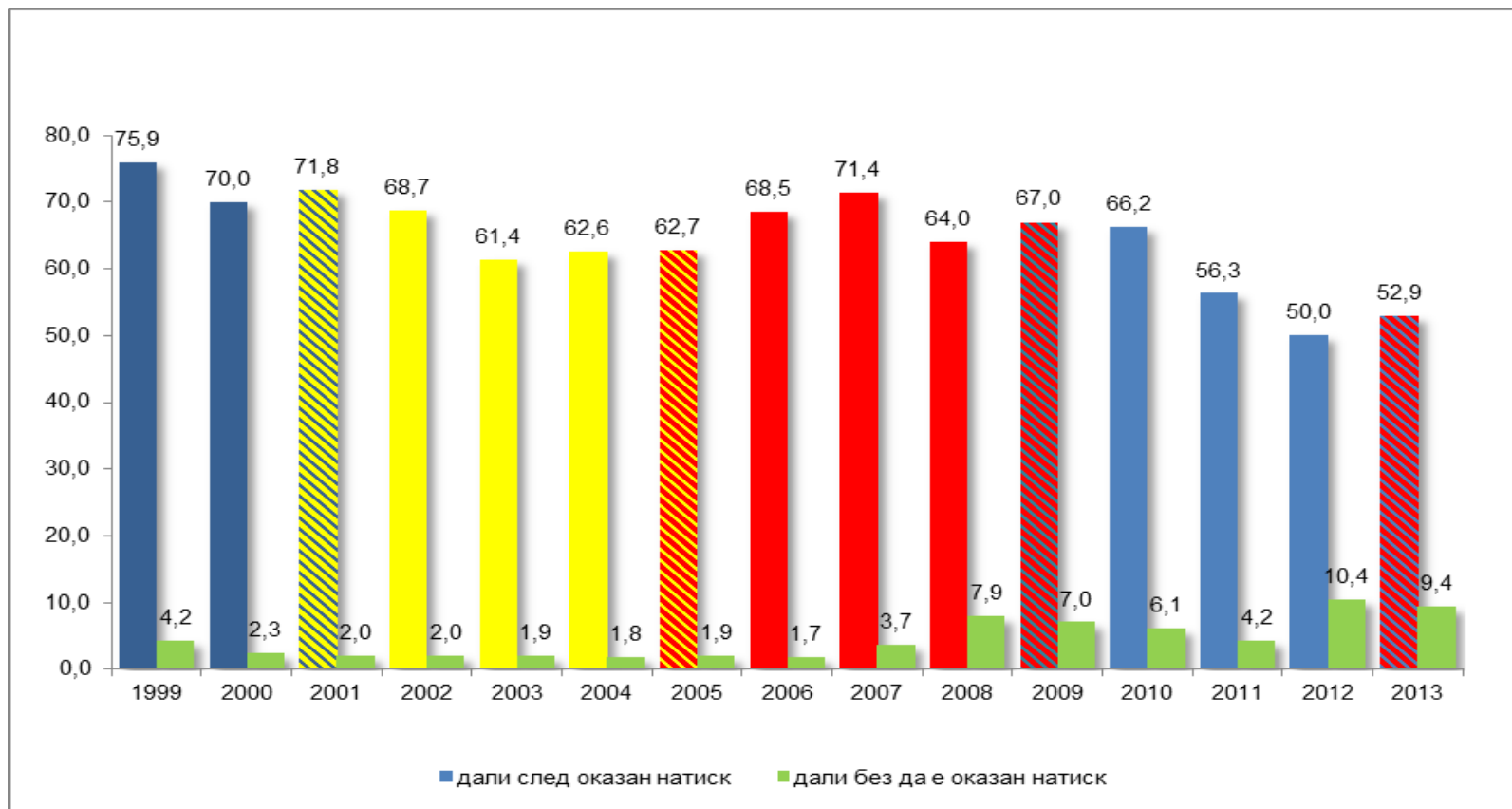
Фигура 3. Корупционен натиск и участие в корупцията при бизнеса

Източник: СМК, Център за изследване на демокрацията/Витоша рийсърч, 2013

Динамика и равнище на корупцията през 2013 г. (6)

Фигура 4: Корупционен натиск и участие в корупцията

Източник: СМК, Център за изследване на демокрацията/Витоша ризърч, 2013 г.

Основни фактори за състоянието на корупционния фон и противодействието на корупцията

Основни фактори за състоянието на корупционния фон и противодействието на корупцията(1)

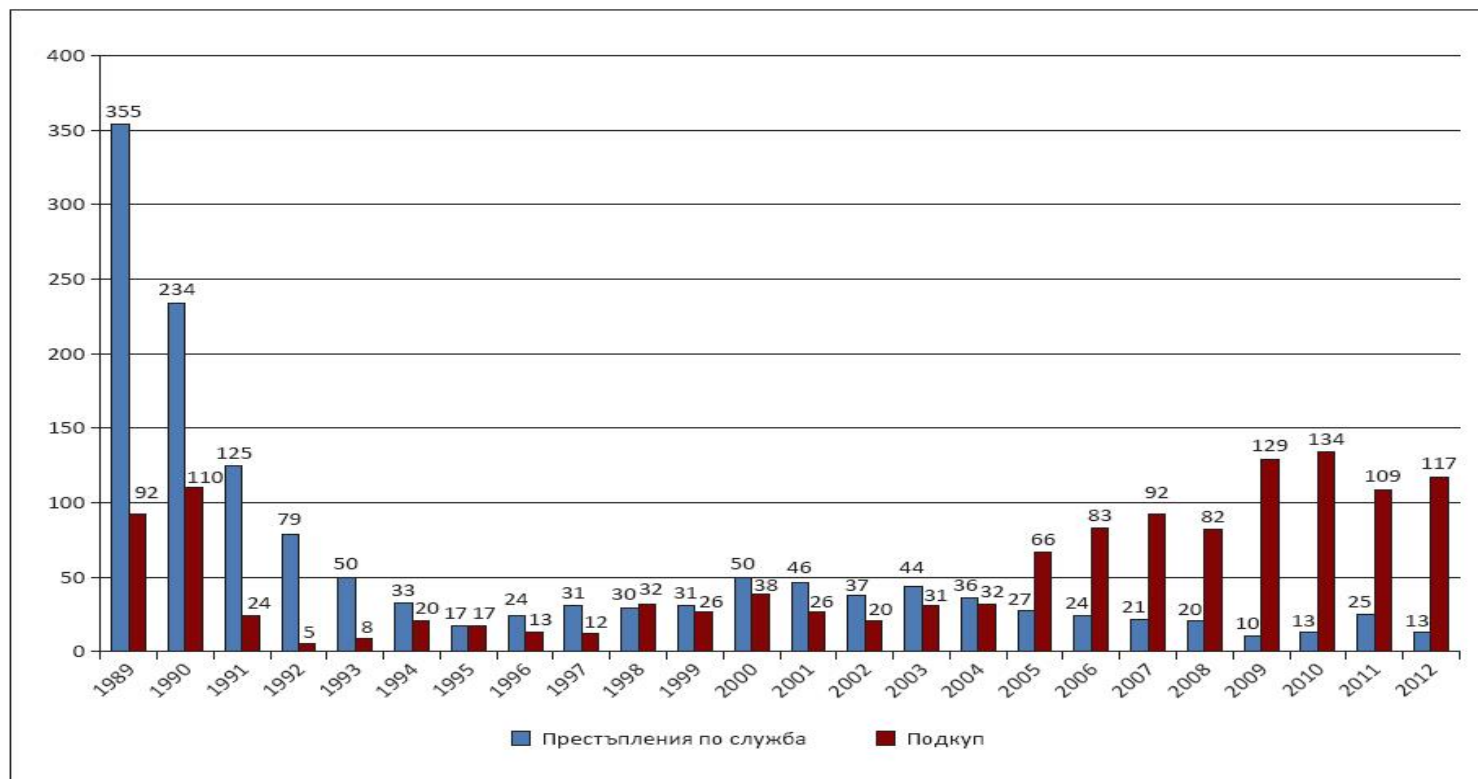
- Непоследователни действия или бездействие на държавните органи и специализираните антикорупционни звена, довели до нов спад в общественото доверие и безпрецедентна криза в легитимността на институциите ;
- Умножаване на примерите за устойчиви лоши управленски практики, пораждащи сериозни рискове от политическа корупция (особено в критични сфери като енергетика, здравеопазване, инфраструктурно развитие, обществени поръчки);

Основни фактори за състоянието на корупционния фон и противодействието на корупцията(2)

- Разкритията и съмненията за корупция и конфликт на интереси по най-високите етажи на властта и същевременно, липсата на адекватни антикорупционни действия:
  - неефективност и компрометиране на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси заради политическа обвързаност;
  - незадоволителни резултати и от дейността на постоянната Комисия за професионална етика и превенция на корупцията (КПЕПК) на ВСС (за първите 10 месеца на 2013 г. КПЕПК не е завела на специален отчет нито една преписка поради това, че в нея се съдържат данни за корупция);
  - продължаваща ненаказаност на политическата корупция, и неефективно наказателно преследване на корупцията изобщо (по данни на НСИ 42 осъдени лица за подкуп през първата половина на 2013 г. или 0,3% от общия брой осъдени лица)

Основни фактори за състоянието на корупционния фон и противодействието на корупцията (3)

Фигура 5: Брой осъдени лица за подкуп и престъпления по служба (1989 - 2012 г.)

Източник: Национален статистически институт, 2013 г.

Основни фактори за състоянието на корупционния фон и противодействието на корупцията (4)

- Засиленият интерес на политици и финансово-икономически групировки към висшите позиции в съдебната власт и към управляващия я кадрови орган, задкулиските политически договорености и опити за влияние и нерегламентиран натиск;
- Признанието за политическата зависимост, политически и медиен натиск, изводите за недоброто използване на големия финансов и човешки ресурс на прокуратурата, съдържащо в анализа на провалилите се дела за корупция, изготвен от прокуратурата по препоръка на ЕК и т.н.;
- Бавното и непоследователно въвеждане на електронни инструменти в съдебната система и в администрацията като необходима гаранция за прозрачност и стесняване на възможностите за корупционни практики;
- Намаляването на капацитета на сектор сигурност за противодействие на корупцията и очакваните допълнителни негативи последици вследствие на спорните промени (нормативни, институционални и кадрови), предприети след средата на годината.

Благодарим за вниманието!

www.csd.bg